

Cetatea Cavalerilor

Fondator: Col. r. Dr. Constantin MOȘINCAT
 Editor: Asociația Națională a Cavalerilor de Cluj
 Editura Tipo MC, Oradea-2020

Cartea Mea e și a Ta! ISSN 2734-6889 - ISSN-L 2734 - 6889

O istorie versificată a petrolului

Av. Dr. Pașcu BALACI

80

Black Gold și Texas tea și alte nume...

Black Gold și Texas tea și alte nume

Pentru petrolul creator de *carduri*,
 De *telefoane, detergenți și farduri*,
 E azi și schimbătorul de cutume,

Fierbintea vâslă ce împinge-o lume,
 Prin *ruj de buze, antigel și narduri*,
 Prin *parașute, ghetе, stâlpi* la garduri,
 Căci nafta e politica în spume.

Au scris de el Strabon și Herodot,
 Diodor din Sicilii, Pliniu cel bătrân
 Și Plutarh, tot cătând o paralelă *,

Uleiului de piatră, atotstăpân
 Și care și-a înălțat o citadelă
 În Europa pe pământ român...

**Viețile paralele ale oamenilor iluștri* (*Βίοι Παράλληλοι - Bioi Paralleloi*), este cea mai cunoscută și citită operă a lui Plutarh, ea cuprinde 50 de biografii, dintre care 46 sub formă de pereche, comparându-se un grec cu un roman, de exemplu [Tezeu - Romulus](#), [Alexandru cel Mare - Caesar](#), [Demostene - Cicero](#), [Licurg - Numa Pompilius](#). La sfârșitul textului despre fiecare cuplu se află un scurt comentariu comparativ (*σύγκρισις - synkrisis*) asupra celor două persoane. Biografiile separate sunt cea a *Marelui Rege persan Artaxerxes II*, a lui [Arat din Sikyon](#) și ale împăraților romani de la [Augustus](#) la [Vitellius](#). *Viețile paralele* sunt interesante nu numai din punct de vedere istorico-cultural, ci și pentru că relatează deasemeni anecdote și citate, prin care sunt caracterizate personalitățile respective. Aceste biografii au fost un model pentru scriitorul francez [Michel de Montaigne](#) în opera sa *Essais* și o sursă de inspirație pentru unele [tragedii](#) ale lui [Shakespeare](#) (apud Wiki).

81

Uricul Țării Românești din 4 octombrie 1440

Uricul zilei : Patru Brumărel,
O miepatrusutepatruzeci
La care au trudit juriști și dieci:
Pe vremea unui domn, zis Ștefănel,,

Dat-a de știre, tuturor, la fel,
Că-n satul *Lăcăcești*,* de cumva treci,
Să nu te sparii de-i vedea prin beci,
Cum focuri ard făr' lemn, încetinel,

Ziua și noaptea; vântul nu le stinge,
Par flăcări care ies de prin gătleje
De crunți balauri cu-nfocat laringe,

Ce măruntaiele-și prefac găteje
Să ardă și când plouă și când ninge
Chiar dacă adâncul încă-i ține-n mreje.

* Potrivit informațiilor furnizate de N. Iorga și Constantin C. Giurescu, extracția petrolului în România – folosit vreme îndelungată pentru ungerea osiilor la care, pentru iluminatul curților boierești ori în tratarea unor boli la oameni și animale – datează din timpuri foarte vechi¹. Cele mai vechi mărturii documentare despre existența unor izvoare de țiței se referă la acelea aflate în Moldova (ținutul Bacăului). **Un document provenind din cancelaria domnilor Iliș și Ștefan, fiii și urmașii la tron ai lui Alexandru cel Bun, amintea la 4 octombrie 1440 de satul „Lăcăcești pe Tazlăul Sărat, în dreptul păcurei”**. După această dată, informațiile documentare care semnalează prezența în Moldova a unor „fântâni de păcură” se înmulțesc. La 1646, exploatările de păcură din județul Bacău au reținut atenția călugărului străin Bandini, care ne-a lăsat o descriere detaliată a lor³. Începând din secolul al XVI-lea se întâlnesc mențiuni privitoare la exploatările de păcură din Muntenia (județul Prahova). Cea dintâi – din 22 noiembrie 1517 – atestă, printre punctele de hotar ale satului Secăreani (azi Țintea), locul numit „la Păcuri”⁴. Peste numai câteva decenii sunt amintite primele exploatări de țiței. Astfel, un zapis din veacul al XVIII-lea certifică faptul că, la 1676, moșnenii din satul Hizești-Păcureți, „precum și părinții lor (străbunici, bunici și tați) au stăpânit, în deplină proprietate, domeniul Hirești pe care se găseau puțuri de petrol”. Ținându-se seama de generațiile pomenite în zapisul citat, reiese că începuturile exploatării petrolului la Hizești. Vezi N. Iorga, *Introduction*, în Mihail Pizanty, *Le pétrole en Roumanie*, Bucarest, 1931, p. 3; Constantin C. Giurescu, *Istoria Românilor*, III/2, București, 1946, p. 559-561. Despre descoperirea unor obiecte cu urme de bitum în stațiunile noastre antice de la Poiana, Tomis ș.a. vezi, de exemplu, V. Teodorescu, I. Ștefănescu, *Contribuții arheologice la istoria petrolului românesc*, în „Petrol și Gaze”, nr. 8/1968, p. 519-520. 2 Cf. Documente privind istoria României, seria A, Moldova (veacul XIV-XV), I, București, Editura Academiei, 1954, p. 171; Constantin C. Giurescu, op. cit., III/2, p. 561. Valerian Popovici, *Începuturile exploatării capitaliste a petrolului în Moldova*, în „Studii și materiale de istorie modernă”, I, București, 1957, p. 218-219. 4 Cf. Constantin C. Giurescu, *Vechimea exploatării petrolului și a „cerii de pământ” în țările românești*, în „Cibinium”, Sibiu, 1967-1968, p. 15-16. Așa după cum se poate observa, mențiunile documentare din veacurile XV-XVI utilizează cu consecvență termenul de **păcură** pentru locurile sau exploatările de petrol ori țiței consemnate în cuprinsul Țărilor Române. Cercetările au stabilit că termenul de păcură – derivând din latinescul *picula* și întâlnit în documente numai în limba română – vine să confirme că, în ținuturile noastre, a existat „o exploatare necentenită a produsului respectiv din epoca romană și până în vremurile noastre. Este foarte probabil că și dacii ar fi cunoscut, înainte de dacoromâni, păcura și s-o fi utilizat...” În Țările Române exploatarea petrolului s-a făcut mult timp (până la începutul veacului nostru) prin mijloace și cu metode rudimentare. Secole de-a rândul s-au folosit așa-numitele „puțuri”, „groape” sau „băi de păcură” exploatare de mănăstiri, de boieri, de moșneni sau de domni. Pe la mijlocul veacului al XIX-lea au căpătat o largă răspândire puțurile de petrol dintre care multe erau săpate până la adâncimi de peste 250 m. Păcura extrasă în condiții înapoiate era vândută de către țărani baieși sau gropari în localitățile din Moldova sau Muntenia. Din 1780, izvoarele vremii atestă exportarea primelor cantități de păcură în Turcia și în Austria. În porturile

dunărene prețul petrolului exportat în Turcia ajunsese, pe la 1800, destul de ridicat – 220 lei/ 100 kg8 . În deceniile 5-6 ale secolului al XIX-lea, importante cantități de petrol au luat drumul Austriei și al Rusiei. Astfel, numai Moldova a trimis în cele două imperii vecine circa 384 000 „ocale” încasând 230 460 lei . Tot către mijlocul veacului trecut se înregistrează o creștere a cererilor de petrol, ca urmare a intensificării consumului de lampant, un subprodus obținut atunci prin distilarea petrolului brut. Acest derivat a căpătat în foarte scurt timp o largă întrebuințare, la început pentru iluminatul public, apoi pentru cel casnic. Începând din 1840 se trece la construirea celor dintâi distilării (Lucăcești-Bacău), în fapt mici ateliere în care prelucrarea petrolului se făcea în cazane rudimentare. De-abia în a doua jumătate a secolului al XIX-lea au intrat în funcțiune primele rafinării dotate cu instalații moderne. Cea dintâi a fost construită de către Teodor Mehedințeanu, care în 1858 a trecut în proprietatea fratelui său, Marin Mehedințeanu. Această rafinărie a obținut, în baza unui contract încheiat în octombrie 1856 între Teodor Mehedințeanu și primăria Bucureștilor, dreptul exclusiv de a aproviziona iluminatul Capitalei muntene cu gaz lampant. Contractul a început a fi executat la 1 aprilie 1857, când, prin înlocuirea uleiului de rapiță cu produsele furnizate de rafinăria din Râfov, Bucureștii au devenit cel dintâi oraș din lume iluminat în întregime cu țiței distilat. Din aprilie 1858 lămpile cu gaz lampant s-au întrebuințat și pentru iluminatul public al Capitalei moldovene, pentru ca de-abia în 1859 procedeul să fie introdus în primul mare oraș european – Viena. În anul 1857 totalul producției Țărilor Române a însumat 275 tone țiței brut. **Cu această cifră, România s-a înscris ca cea dintâi țară în statistica mondială a producției petroliere**, înaintea altor state mari producătoare de combustibil lichid, precum: S.U.A. (1860), Rusia (1863), Mexic (1901), Persia (1913). Cf. Documente privind istoria României, seria A, Moldova (veacul XIV-XV), I, București, Editura Academiei, 1954, p. 171; Constantin C. Giurescu, op. cit., III/2, p. 561.

82

Templele eternelor focuri

La *Surahani* în istmul *Apșeron*
Prin Caucazii unde Prometeu
Fu osândit de Zeus, ca mereu,
Un vultur cu-a sa forță de grifon,

Să-l sfășie-n ficat și în pulmon,
Arde vecinic fără lemne ori seu,
Un foc din scufundatul minereu
Ce omul l-a-nțepat cu lung harpon.

La noi în România, la *Vlădoaia*,
Pe Valea Mileavului, întruna,
Arde ziua și noaptea, ea, văpaia.

Apoi la *Lopătari*, Buzău, cununa
De fum și foc, agită cucuvaia
Mai rău decât un vultur ori furtuna.

83

Baba Gurgur *

De peste patru mii de ani în nordul
Irakului de azi, tot arde focul
Lângă *Kirkuk*, unde-nflori norocul
Arabilor ce au bătut recordul

La scosul de țiței: să-ți sară cordul !
La început l-au încărcat în trocul
De lemn, cât să le-ncapă lor canciocul,
Apoi, doar ei, și- au parafat acordul,

Cât să mai scoată, să drezeze prețul
Cu biciul ce-mblânzește-n câmp cămila,
Nu vor invidia, dar nici disprețul,

Celor din Occident. Nu-i mișcă mila,
Deși ar trebui, că lor, *nutrețul*,
Straniu, *de foc*, mai tare-i ca huila.

***Baba Gurgur**- în limba kurdă înseamnă *Tatăl flăcării eterne* sau *Flacăra eternă*, fiind vorba de o văpaie ce arde de patru mii de ani lângă orașul Kirkuk din Irak. Acest loc este pomenit și în *Cartea lui Daniel* din *Vechiul Testament* sub denumirea de *cuptorul cel aprins* în care regele Nabucodonosor al Babilonului (605- 562 î.Hr.) a ordonat să fie aruncați de vii trei tineri evrei, între care și Daniel, dar aceștia nu au ars, fiind păziți de puterea lui Dumnezeu (n.a.)

84

Forajul rotativ

**Sapa cu discuri ori cu role-i prinsă
Prin strânsă-nșurubare de prăjini
Și se rotește repede:, - i dispar rugini
Când penetrează straturile-ncinsă.**

**Dislocă roci și nu se dă învinsă,
Se-astâmpără cu apă din fântâni
Cu argilă și noroi ce curg pe mâini
Suind fluidul spre căldarea-ntinsă.**

**Și-un inginer român, Tacit, pe nume
A inventat ventilul năzdrăvan
Ce-i poartă faima mai departe-n lume,**

**Fiindcă oprește erupții năpristan
Și nu mai lasă nafta să se adune
Pe lângă sonde să se-aprindă-n van.***

O contribuție remarcabilă și-au adus la progresul industriei noastre petroliere inginerii Virgiliu Tacit și V. Pușcariu. Pentru captarea erupțiilor libere, în condițiile în care astăreală se dovedise ineficientă, ei au construit un ventil cilindric acționat hidraulic de la distanță, cu ajutorul căruia erupția putea fi oprită. Ventilul „Tacit și Pușcariu” (strămoșul prevenitorului de mai târziu) a fost brevetat în România la 15 mai 1912 și apoi a fost solicitat și patentat în Germania, Austro-Ungaria și Mexic. Primul foraj rotativ s-a executat în România în anul 1901 la adâncimea de 300 m. În anul 1911 au fost reluate încercările prin folosirea la Filipeștii de Pădure a unui granic rotativ tip „Parker”, atingându-se adâncimea de 1.200 m. Aceasta a fost prima sonda săpată rotativ. După săparea completă a unei sonde de 700 m la MORENI, în 1914 în timp record de 16 zile, forajul rotativ s-a impus ca fiind cel mai rapid sistem de extracție. (apud Wiki).

85

20 aprilie 2020

**A fost o zi ce-a zguduit o lume:
Petrolu-i ieftinit atât de mult,
De *coronavirusu-n* tumult,
Că mari producători ce nu-și dau nume,**

**Au încălcat, *volens- nolens*, cutume:
Plătit-au ei și prostul și-omul cult
Să cumpere țigetei, puțin, nu mult,
Că-n lume nu-i mai cine să-l consume.**

**Pe-oceane și pe mări plutesc namile
De tancuri petroliere ce nu pot
Goli un rezervor de două mile:**

**Se tot învârt, amușinând din bot
De patru luni, trei săptămâni, cinci zile
Să scape de povară în vreun port.***

* 20 aprilie 2020, prima zi din istoria piețelor financiare când prețul petrolului a atins o valoare negativă: contractele cu livrare în luna mai s-au tranzacționat la **-37,6 dolari per baril**. Cu alte cuvinte, deținătorii acestor contracte au fost dispuși să plătească pentru a scăpa de livrarea fizică a petrolului la scadență. Epidemia de coronavirus a făcut ca imposibilul să devină posibil. Ceea ce în urmă cu câteva luni părea un scenariu SF, pe care nu îl lua în calcul nici măcar cel mai pesimist analist, a devenit realitate pe 20 aprilie 2020 în SUA, cea mai mare economie la nivel mondial. Zdruncinată de criza coronavirusului, industria petrolieră a ajuns să trăiască cel mai negru coșmar: vânzătorul - rafinării, companii petroliere - **plătește cumpărătorul pentru a achiziționa petrol**. Este pentru prima oară în istorie când piața petrolului se confruntă cu un astfel de scenariu și la o scară atât de largă. Ca urmare a măsurilor extraordinare de carantină, impuse de autorități la nivel mondial, **cererea de produse petroliere s-a prăbușit**, astfel că zeci de **tancuri petroliere plutesc în derivă pe mare** pentru că depozitele aproape au ajuns la saturație și **nu mai au unde să-și descarce marfa**. Ceea ce s-a întâmplat pe 20 aprilie 2020 în piața petrolului va rămâne în istoria piețelor financiare și în manualele de economie drept prima oară când prețul petrolului a atins o **valoare negativă**. Adică, contractele de livrare West Texas Intermediate (WTI) cu scadența în mai 2020 s-au tranzacționat la **minus 37 de dolari pe baril**. Iar minusul nu este o eroare de redactare. Cu alte cuvinte, deținătorii acestor contracte, respectiv companii petroliere, rafinării, au fost dispuși să plătească investitorilor pentru a scăpa de livrarea fizică a petrolului la scadență.

Negativul este rezultatul faptului că producția este peste cerere. Ca să nu oprească producția, producătorii vând mai ieftin sau chiar negativ, dintr-o dorință de continuitate, chiar și în privința contractelor cu partenerii relevanți. Oprirea producției ar însemna costuri mai mari de redeschidere a acestora decât vânzarea în pierdere, a declarat **Dumitru Miron**, profesor universitar la Academia de Studii Economice, pentru **Ziarul financiar**.

86

De la erupția din Titusville*

De la erupția din Titusville
Până-n omienouășuteșapteștrei,
Patrușdouă tone miliarde de țitei*
Fost-au produse într-un ritm febril

Și consumate-n lume prea facil:
Au ars în Orient, zvâcnind scânteii,
Ori în opaițe,-n făclii la zei,
Făcând mortarul lipicios, stabil,

Mantale la șoselele din lume,
Și leacuri nesperate la sărmani,
Și combustibil la mașini în spume,

Produse plastice pe puțini bani,
Volane, portiere, scaune, gume:
Petrolul a învins orice titan!

*În ziua de duminică dimineața, 30 august 1859, Edwin Drake a descoperit că puțul său la o leghe distanță de orașelul Titusville, Pennsylvania, este plin de petrol (René Sedillot, p.74)

* René Sedillot, ibidem, p. 379.

87

O nouă revoluție industrială a exploatării zăcămintelor de petrol

Cum născocște mintea omenească
Alte metode de -a sui petrolul
Spre suprafață, dat de-a rostogolul ?
Printr-o manevră dură, bărbătească!

Sunt sparte rocile, să se trezească
Din somnul milenar,el, mototolul,
Și să se-aburce -mpins, supus, spre solul

Unde-l așteaptă țevi ca să țâșnească.

Fluid de fracturare se numește

Biciul lichid din apă cu nisip:

Sub presiune stânca năucește

Până apare-al naftei negru chip.

Astfel, America, azi depășește

Tot *Middle East* cu arăbesc tertip. *

* **Fracturarea hidraulică** înseamnă forțarea sfărâmării rocilor prin intermediul unor lichide sub presiune. Fracturarea rocilor se poate produce și în mod natural, însă, folosită de om, aceasta este o metodă prin care se exploatează petrolul și gazele de șist. Fluidul de fracturare conține în cea mai mare parte apă (se pot consuma câteva milioane de litri pentru fiecare injectare), nisip, dar poate conține și acid clorhidric, substanțe biocide, guma de guar (E412), substanțe pentru emulsifiere și pentru de-emulsifiere și izotopi radioactivi (lantan-140, cobalt-60) pentru urmărirea împrăstierii fluidului. Durata medie de viață a exploatării este de 7,5 ani timp în care procesul de injectare se poate repeta de până la 10 ori, iar cantitatea de apă și aditivi folosiți se multiplică în acest fel. Între 10% și 70% din fluidul de fracturare se întoarce la suprafață după fiecare injectare.

Revoluția argilelor continuă în Statele Unite (Constantin Crânceanu).

Datorită fracturării hidraulice, Statele Unite au devenit cel mai mare producător de petrol și gaze naturale din lume și a patra țară cu cele mai mici riscuri energetice.

Pe 23 mai 2016, U.S. Energy Information Administration (EIA) a publicat un [raport](#) în care subliniază că Statele Unite rămân cel mai mare producător de petrol și gaze naturale din lume, surclasând Rusia și Arabia Saudită (Figura 1). Producția de petrol și gaze naturale americane a depășit pe cea Rusiei prima dată în 2012, când Statele Unite au devenit producătorul mondial #1 de gaze naturale. În 2013, SUA au ajuns cel mai mare producător mondial de petrol. Pe 7 iunie 2016, Camera de Comerț a SUA, prin *Institute for 21st Century Energy*, a publicat raportul său anual, [International Energy Security Index](#). Analizând 37 parametri statistici legați de riscurile securității energetice, oficialii americani au concluzionat că, începând din 2011, securitatea energetică a Statelor Unite a crescut continuu: în 2015, SUA au fost al patrulea stat din lume cu cele mai mici riscuri energetice (după Norvegia, Mexic și Noua Zeelandă). Cum a fost posibilă această îmbunătățire semnificativă a securității energetice naționale a Statelor Unite? Răspunsul este foarte simplu: datorită continuării revoluției argilelor (petrolifere și gazeifere), menținute și impulsionate de **fracturarea hidraulică**. Chiar dacă securitatea energetică a unei țări depinde de mulți factori de risc (vulnerabilitate), precum dezastrea naturale, instabilitatea politică, importurile energetice, ori volatilitatea prețurilor și piețelor, inovațiile continue în tehnologia fracturării hidraulice[1] au reprezentat cel mai important atu al creșterii securității energetice a SUA din ultimii cinci ani. După cum afirmă raportul recent publicat, Ascensiunea relativ recentă a Statelor Unite în clasamentul securității energetice este un bun exemplu al modului în care invenția și adoptarea unor tehnologii, în acest caz, fracturarea hidraulică, forajul orizontal dirijat și imagistica seismică avansată [3D și 4D], au schimbat în bine securitatea energetică, în ciuda, mai degrabă decât datorită, politicilor federale. Aș mai adăuga aici cel puțin câteva alte invenții recente: fracturarea secțională, forarea la nivele multiple, folosirea apei sărate subterane în locul apei de suprafață, refracturarea și imprimantele 3D. Nu cu mult timp în urmă, în martie 2012, Președintele Obama a declarat într-una din adresările sale săptămânale către națiune: „*Dar dumneavoastră și eu știm că, având numai 2% din rezervele de petrol ale lumii, nu putem să forăm astfel încât să scădem prețul benzinei, mai ales atunci când consumăm 20% din petrolul mondial*”. Din fericire, industria SUA nu a ascultat aceste vorbe. De la sfârșitul anului 2011, cu câteva luni înaintea discursului președințial, până în martie 2016, producția de petrol a Statelor Unite a „sărit” la 4,3 milioane barili pe zi, o creștere uimitoare de peste 70%. Liderii producției au fost North Dakota (argila Bakken), Texas (argila Eagle Ford și argilele din Bazinul Permian), Oklahoma (argila Woodford) și Colorado (argila Niobrara). Dacă în anul 2000, erau doar 23.000 foraje fracturate hidraulic, producând circa 102.000 barili/zi (2% din volumul total de petrol), în 2016 există circa 300.000 foraje fracturate, care extrag 4,3 milioane barili/zi, adică peste 50% din întreaga producție americană. În plus, raportul Camerei de Comerț estimează că Statele Unite dețin 78 miliarde barili de petrol recuperabili tehnic – mai mult decât oricare altă țară – și peste 1,7 trilioane metri cubi de gaze umede de argilă. Ținând cont că [cererea globală de energie, cu o importantă pondere a petrolului și gazelor, va crește cu 48% până în 2040](#), rezultă că Statele Unite, cu rezervele existente și tehnologiile disruptive avute la dispoziție, sunt perfect situate pentru a-și menține poziția de *swing-producer*, câștigată anul trecut, prin detronarea Arabiei Saudite[2]. Tot pe 7 iunie, biroul lui Paul Ryan, liderul Camerei Deputaților din Congres, a publicat un raport[3] care subliniază importanța industriei energetice americane pentru crearea de joburi care sunt critice pentru reducerea sărăciei în țară. Cu salarii medii mai mari cu \$50.000 decât în alte industrii și cu posibilități de angajare pentru o varietate de nivele de educație și competențe profesionale, industria de petrol și gaze naturale oferă soluții clare pentru situația economică actuală, cu salarii stagnante și creștere limitată a pieței muncii. Un recent raport (martie 2016) al IHS[4] estimează că, până în 2035, industria petrolului, gazelor naturale și petrochimică va oferi 1,9 milioane joburi, multe din ele pentru femei și minorități: „*Politicile pro-energie, care îndepărtează barierele din calea dezvoltării energetice și a construcțiilor de infrastructuri, împreună cu o educație corespunzătoare și calificare profesională adecvată, pot ajuta americanii să iasă din sărăcie și să creeze milioane de joburi*.” În fine, tot pe 7 iunie, compania Shell a anunțat[5] că va investi \$2 miliarde pentru a construi o rafinărie de etan în zona Pittsburgh, unde se va prelucra gazul natural extras din argila Marcellus în trei state: Pennsylvania, West Virginia și Ohio. Noua facilitate petrochimică – cea mai mare de acest tip din America de Nord – va crea circa 6.000 joburi în construcție și 600 joburi permanente când va intra în producție. În contextul celor descrise mai sus, aș vrea să subliniez

ironia introdusă de atitudinea administrației Obama: pe de o parte, a eliminat anul trecut embargoul vechi de 40 ani permițând reluarea exporturilor americane de țiței brut, iar pe de altă parte, cere noi taxe și reglementări în industria de petrol și gaze naturale, datorită cărora vor crește prețurile energiei pentru consumatori și industrie. Revoluția americană a argilelor nu numai că a întărit securitatea energetică a țării – SUA au urcat de pe poziția a șasea pe a patra în 2015 –, dar a creat și un avantaj strategic afacerilor americane în economia globală foarte competitivă de astăzi. Cred că oricare dintre cei doi candidați rămași în cursa prezidențială vor avea o atitudine mult mai favorabilă industriei energetice americane, inclusiv fracturării hidraulice, decât actuala administrație. De altfel, atât Donald Trump, cât și Hillary Clinton, și-au exprimat, în campaniile lor electorale, suportul pentru fracturare. Un cuvânt și despre fracktivității americani, grupați în mișcarea „Keep It In The Ground” (KIITG) – foarte activi în [perturbarea discuțiilor publice](#), [blocarea licitațiilor pentru licențele de petrol și gaze](#), sau în [hărțuirea unor persoane oficiale din Federal Energy Regulatory Commission \(FERC\)](#) în propriile lor case. Raportul publicat de Camera de Comerț a SUA indică limpede că interzicerea fracturării hidraulice și a producției de combustibili fosili ar avea o dublă consecință: pierderi economice și deteriorarea ireparabilă a securității energetice. De altfel, Karen A. Harbert, președinta și CEO al *Institute for 21st Century Energy*, a dat un [avertisment](#) serios demonstranților KIITG: În această perioadă de creștere extremistă a mișcării „păstrează-l în pământ”, este important să recunoaștem că revoluția argilelor a făcut America cu 25% mai sigură decât era în 1980, reducând riscurile noastre în multe domenii. **Concluzii** Pe măsură ce securitatea energetică a țării crește, Statele Unite devin tot mai ferite de influența producătorilor străini de petrol, iar economia și cetățenii beneficiază de pe urma unei energii ieftine, abundente și de încredere – datorită revoluției argilelor și fracturării hidraulice. Revoluția argilelor a fost și este în continuare, fără îndoială, cel mai important factor în îmbunătățirea securității energetice a Statelor Unite și a creșterii producției de energie domestică. Este foarte probabil ca anul viitor, Statele Unite să-și declare independența energetic (**apud Constantin Crânceanu**)

88

Regii petrolului sunt numai șapte

Regii petrolului sunt numai șapte*,
După cum șapte-s zilele Genezei,
În care diamantele forezei
Sapă-n pământ să-i scoată negrul lapte.

Tot șapte-s capitalele păcate
Și ale lumii mari minuni-a **ontogenezei**
Șapte-nțelepti antici ai exegezei
Și șapte brațe-ale minorei-nalte.

O fi-ntâmplare sau aleasă grijă
De-a fi ales acest număr vestit,
Ce –nvârte lumea în al lui voltijă

Și pe parcurs s-a preschimbat în mit.
De la portavion până la schijă
Petrolul e-n toate cu noi înădit.

* Este vorba de societățile 1. Standard of New Jersey, 2. Royal Dutch-Shell, 3. Anglo Persian (devenit BP), 4. Socony (devenit Mobil Oil), 5. Texaco, 6. Gulf, 7. Standard of California (René Sedillot, ibidem, p. 300)

89

Cocoșul galic scurmă în Sahara...

Cocoșul galic scurmă în Sahara*,
Sperând ca să rămână *pour toujours*
În umbra oazei să mai dea un tur
Și să frământa bitumul ca ceara.

În gura puțurilor frige vara,
Dar corturi se înalță împrejur;
Apoi orașe alb prind contur
Cu bănci ce-n aur își sporesc povara.

Algeria, Tunisia, Maroc:

Cu frunțile în apa rece-a mării
Și gleznele-n deșertul cu amoc ,

Filtrează din cojocul-albatru -al sării
Apa potabilă prin scumpul ghioc
Visând la ceasul mare-al liberării.

* René Sedillot, ibidem, p. 291- 293.